

Uit

**NORGES
ARKTISKE
UNIVERSITET**

**Studieplan
Master I helsefag
Studieretning aldring og eldreomsorg**

2017

Versjon 04.04.2017

Programme description
Master`s degree programme of health sciences

Field of study
Health care for older Adults

120 studiepoeng
Enkeltemner innen aldring og eldreomsorg

Vedtatt i programstyret for Master i helsefag og Master i sykepleie 25.05.16. ephorte 16/1036

Rammeplan og forskrift Videreutdanning i aldring og eldreomsorg
Fastsatt 1. desember 2005 av Utdannings- og forskningsdepartementet

Det Helsevitenskapelige fakultet

Innhold

MASTER I HELSEFAG – STUDIERETNING ALDRING OG ELDREOMSORG	3
Innledning	3
Målgruppe	4
Oppnådd grad ved fullført studium	4
Omfang.....	4
Yrkesmuligheter – kompetanse.....	4
Opptakskrav	4
Undervisnings- og eksamensspråk	5
Evaluering av studieretningens program	5
Utenlandsopphold	6
ORGANISERING OG STRUKTUR	9
INNHold I STUDIET	10
Første studieår	10
Andre studieår.....	10
Tredje studieår	11
Pensum.....	11
UNDERVISNINGS- LÆRINGS- OG ARBEIDSFORMER	12
Undervisning/fellessamling	12
Forelesninger.....	12
Praksisstudier.....	12
Fleksibilitet og IKT i undervisning	13
Evaluering.....	13
EKSAMEN OG VURDERING	14
Mål for vurdering.....	14
Krav til studiedeltakelse	14
Adgang til eksamen	14
Vurderingsuttrykk.....	14
Kontinuasjonsadgang	15
Oversikt over eksamener	15
Emnebeskrivelser av fellesemner	16
HEL–3100 Grunnlagstenkning i helsefagene (20 sp).....	16
HEL–3120 Metodologi, metode og forskningsetikk (10 sp)	18
Emnebeskrivelser av studieretningsspesifikke emner	20
HEL–3003 Aldring, livsvilkår og helsefremmende arbeid (10 sp)	20

HEL-3004 Geriatrike lidelser og legemiddelbruk i eldre år (10 sp)	22
HEL-3041 Hjerneslag og geriatrisk rehabilitering (10 sp)	24
HEL-3009 Demens og alderspsykiatriske lidelser (10 sp)	26
HEL-3042 Organisering, faglig ledelse og kvalitetsutvikling (10 sp).....	28
HEL-3904 Mastergradsoppgaven (40 sp).....	30

MASTER I HELSEFAG – STUDIERETNING ALDRING OG ELDREOMSORG

Innledning

Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet tilbyr studier i helsefag fra bachelor-, til master- og ph.d nivå innenfor et bredt spekter av fagområder. Mastergradsprogrammet gir studietilbud til yrkesutøvere med utdanning i helse- og sosialfag på bachelornivå.

Mastergradsprogrammet har følgende studieretninger:

- 1 Flerfaglig studieretning <studieplan>
- 2 Studieretning aldring og eldreomsorg <studieplan>
- 3 Studieretning helsesøsterfag <studieplan>
- 4 Studieretning klinisk nevrologisk fysioterapi <studieplan>
- 5 Studieretning psykiatrisk og psykosomatisk fysioterapi <studieplan>
- 6 Studieretning psykisk helse <studieplan>

Mastergradsprogrammet består av en fellesdel (30 studiepoeng) og en studieretningsspesifikk del (90 studiepoeng). Fellesemnene inneholder grunnlagstenkning, vitenskapsteori, etikk, metodologi, metoder og forskningsetikk – emner som både er grunnlag for og relatert til faglig fordypning og mastergradsoppgaven. Krittisk refleksjon over sammenhenger mellom teoretiske perspektiv og fagutøvelse vektlegges sammen med å skape forståelse for forskjellige vitenskapelige metoders styrker og svakheter i forhold til både særtrekk ved helsefag og ulike forskningsprosjekter. Gjennom de studieretningsspesifikke emnene skal studentene utvikle avansert og spesialisert kompetanse innen eget fagområde og fagfelt. Sammenhenger mellom praktisk virksomhet, forskning og kunnskapsdannelse, helsefaglig praksis i ulike former (i direkte møter med befolkningen, pasienter og helsepersonell), helsefaglig ledelse, fagutvikling og forskning, samt helsepolitikk tematiseres.

Studieretningens program skal bidra til økt kompetanse innenfor de faglige tjenestene som eldre mennesker mottar både i og utenfor institusjon. Forekomst av sykdom og skader øker med økt alder, og en betydelig andel eldre har flere sykdommer og skader med varierende grad av funksjonsnedsettelse. Antall personer med demenssykdom vil øke i årene framover. Det er en samfunnsmessig utfordring å sette inn nødvendige forebyggende, behandlende og rehabiliterende tiltak til en aldrende befolkning der ulike yrkesgrupper skal være involvert i planlegging og gjennomføring av behandling og pleie til eldre mennesker.

Mastergradsoppgaven gir fordypning i et nærmere avgrenset forskningsområde knyttet til eget fagfelt. Oppgaven utgjør 40 studiepoeng, og gjennomføres med basis i empiriske data eller som litteraturstudie.

Målgruppe

Mastergradsprogrammet er tverrfaglig. Målgruppen er primært yrkesutøvere i helsesektoren som for eksempel sykepleiere, ergoterapeuter, fysioterapeuter, radiografer og vernepleiere som ønsker faglig fordypning i aldring og eldreomsorg.

Oppnådd grad ved fullført studium

Mastergrad i helsefag.

Omfang

Studiet har et omfang på 120 studiepoeng, er et samlingsbasert deltidsstudium over 3 år som også kan gis desentralisert. HEL-3003, HEL-3004, HEL-3041 og HEL-3009 tilbys som enkelt emner.

Yrkesmuligheter – kompetanse

Master i helsefag kvalifiserer for faglig ledelse og fagutviklingsstillinger i helsevesenet, undervisningsstillinger ved høyskoler og universitet og for opptak til ph.d -programmet i helsevitenskap.

Fullført utdanning kvalifiserer for og gir spesialisert klinisk kompetanse innen fagområdet helse- og omsorgstjenester til eldre som kan bidra til nytenkning og innovasjon. Med en mastergrad i helsefag, studieretning aldring og eldreomsorg er man kvalifisert til å ta initiativ til, organisere og iverksette relevante og hensiktsmessige helse- og omsorgstjenester til eldre.

Studentene kvalifiseres til å inneha lederstillinger og ha faglig ansvar for helse- og omsorgstjenester til eldre i helsesektoren/helseforetak, helsefaglige utviklingsprosjekt og til å delta i forskningsprosjekter i egen virksomhet.

Opptakskrav

Opptakskravet til Studieretning aldring og eldreomsorg er:

- Bachelorgrad eller annen 3-årig høyskole- eller universitetsutdanning i helse- eller sosialfag
- Minimum ett års relevant praksis

Følgende generelle opptakskrav gjelder:

- Søkere må i tillegg til generell studiekompetanse ha oppnådd bachelorgrad, cand.mag.-grad, annen grad eller utdanningsløp av minimum 3 års omfang eller utdanning som i henhold til § 3-4 i lov om universiteter og høyskoler er godkjent som jevngod med de nevnte grader eller utdanningsløp.
- Søkere med eldre utdanning av minimum 3 års omfang, må ha en utdanning som gir uttelling for 180 studiepoeng.
- Søkere med eldre utdanning som gir uttelling for mindre enn 180 studiepoeng, kan tas opp dersom de har tilstrekkelig med relevant videre- eller etterutdanning.
- Det stilles krav om fordypning i fag, emne eller emnegruppe av minimum 80 studiepoengs omfang eller integrert utdanning av minimum 120 studiepoengs omfang innenfor fagområdet for mastergradsstudiet.

Søkere som ønsker innpass for tidligere utdanning må søke ordinært opptak til studiet. Søknad om innpass utformes og behandles etter at studenten er tildelt studieplass.

Kvalifiserte søkere rangeres i tråd med forskrift om opptak til Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet, § 13: https://uit.no/utdanning/art?p_document_id=347791&dim=179017

Opptakskravene gjelder også for opptak til emnene HEL-3003, HEL-3004, HEL-3041 og HEL-3009 når de tas som enkelt emner.

Undervisnings- og eksamensspråk

Norsk er hovedspråk i undervisningen, men det kan også bli gitt undervisning på svensk, dansk og engelsk. Eksamensspråk er norsk, med mulighet for å skrive på svensk, dansk eller engelsk etter nærmere avtale.

Evaluering av studieretningens program

Evalueringen tar utgangspunkt i punkt 3 Evaluering og tilbakemelding i Kvalitetssystem for utdanningsvirksomheten ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet, gjeldende fra 01.08.2009.

<http://uit.no/Content/143848/Kvalitetssystem%20generell%20del%20med%20forside%20250909.pdf#page=18>

Studieprogram- og emneevalueringer består av student- og faglæreres evaluering som blir sendt til studieleder og studieadministrasjonen IHO for eventuell videre oppfølging.

Studentevalueringene bør omfatte læringsmiljø, vurdering av egen innsats og forutsetninger for å ta emnet, undervisnings-, lærings- og vurderingsformer, læringsutbytte, gjennomføring og organisering av emnet, arbeidsmengde og pensum.

Faglærer(e)s evaluering bør omfatte studentenes faglige forutsetninger for å ta emnet, arbeidsmengde, undervisnings- lærings- og vurderingsformenes relevans i forhold til læringsmål for utdanningen, læringsmiljø, studentenes innsats, faglærer(e)s innsats og forslag til kvalitetsforbedrende tiltak.

Studiet blir evaluert av studentene med individuell skriftlig evaluering etter 80 og 120 studiepoeng. Evalueringen etter 80 studiepoeng retter seg mot læringsutbyttet etter at undervisning er gjennomført og evalueringen etter 120 studiepoeng har fokus på arbeidet med mastergradsoppgaven.

Emnene som inngår i studieretningen evalueres fortløpende. Det gjennomføres en dialogbasert evaluering mellom studenter og lærere etter hver felles samling. Studentene utarbeider en felles skriftlig evaluering når den teoretiske undervisningen i hvert emne er gjennomført. Faglærer(e)s evaluering gjennomføres etter at studentene har evaluert emnet, og etter at vurdering av arbeidskrav og eksamen er gjennomført. Evalueringsrapporten skrives av emneansvarlig.

Ved oppstart av hvert emne får studentene muntlig tilbakemelding på gitt evaluering og om eventuelle endringer som følge av disse. Emne- og studieprogramevaluering blir lagt på universitetets nettbaserte læringsplattform.

Utenlandsopphold

Studenter kan søke om å ta deler av studiet i utlandet. Utenlandsopphold skal fortrinnsvis være ved universitet som UiT Norges arktiske universitet har samarbeidsavtaler med.

Endelig sammensetning av studieforløp skal godkjennes før studenten kan avlegge mastergradseksamen.

LÆRINGSMÅL

Dagens eldre har levd i en historisk epoke med store forandringer i de samfunnsmessige rammebetingelsene. Eldre mennesker utgjør en heterogen gruppe med et aldersspenn fra 60 til over 100 år, noe som gir forskjellige utfordringer i den hjelpen som skal ytes med hensyn til ulik grad av aldersforandringer og funksjonstap. Eldre har ulike erfaringer, behov, ønsker og vaner. De trenger også et mangfold av hjelpe- og omsorgstjenester. Studiet skal medvirke til kompetanseheving slik at møte med, og den hjelp eldre mottar er forankret i kunnskap basert på forskning og erfaring. Helsefaglige spørsmål og eget fags etiske og forskningsetiske utfordringer skal kunne analyseres og kommuniseres.

Studieretningens formål er å utdanne reflekterte helsearbeidere med høy yrkesetisk standard som kan ta initiativ til, organisere og iverksette tiltak i samarbeid med eldre, deres pårørende, frivillige medarbeidere og andre yrkesgrupper i helse- og omsorgstjenesten. Videre legges det vekt på at studentene skal utvikle evne til nytenkning og innovasjon.

Etter bestått studieprogram har kandidaten følgende læringsutbytte:

Kunnskaper:

- utvikle forståelse og respekt for eldre menneskers livserfaring og livssituasjon, og benytter kunnskapen i samhandling med eldre mennesker og deres pårørende
- ivareta brukerperspektivet og brukere med forskjellige kulturelle særtrekk
- vise inngående kunnskap i gerontologi og geriatri: om aldersforandringer, levekår, livskvalitet, ressurser, funksjonssvikt, behov, sykdommer, eldre som brukere av helse- og sosialtjenester og samfunnets rammebetingelser
- vise inngående kunnskap om fagområdets vitenskapelig teorier og metoder i arbeidet med og for eldre mennesker

Ferdigheter:

- analysere og forholder seg kritisk til ulike faktorer som påvirker eldre menneskers livssituasjon, og anvender disse til å strukturere og iverksette forebyggende tiltak
- undersøke kritisk sammenhenger mellom tenkning, fagutøvelse, fagspråk og fagformidling, faglig utviklingsarbeid og forskning
- anvende relevante metoder i faglig utviklingsarbeid på en selvstendig måte
- gjennomføre et selvstendig avgrenset forsknings- eller utviklingsprosjekt under veiledning

Generell kompetanse:

- anvende avanserte kunnskaper innen behandling, omsorg og veiledning i møte med eldre mennesker og deres pårørende
- kommunisere om faglige problemstillinger, analyser og konklusjoner i tverrfaglig samarbeid og med frivillige medarbeidere
- iverksette, i samarbeid med andre yrkesgrupper, rehabiliterende tiltak på person- og samfunnsplan
- analysere og forholder seg kritisk til vurderinger og beslutninger på et rettslig og etisk holdbart grunnlag og er kritisk til egen yrkesrolle
- formidle faglig kunnskap og erfaringer selvstendig, og anvender fagområdets uttrykksformer på en korrekt måte
- anvende sine kunnskaper innen fagområdet i undervisning, veiledning og faglig ledelse

- identifisere, strukturerer og formulerer faglige problemstillinger for å bidra til nytenkning og innovasjon i eget fagområde

ORGANISERING OG STRUKTUR

Skisse over Mastergradsstudiet i helsefag – studieretning aldring og eldreomsorg.

Semester	10 studiepoeng	10 studiepoeng
1. semester	HEL-3100 Grunnlagstenkning i helsefagene	
2. semester	HEL-3003 Aldring, livsvilkår og helsefremmende arbeid.	HEL-3004 Geriatiske lidelser og legemiddelbruk i eldre år.
3. semester	HEL-3041 Hjerneslag og geriatrisk rehabilitering.	HEL-3120 Metode, metodologi og forskningsetikk.
4 semester	HEL-3009 Demens og alderspsykiatiske lidelser.	HEL-3042 Organisering, faglig ledelse og kvalitetsutvikling.
5. semester	HEL-3904 Mastergradsoppgaven med seminarer og veiledning.	
6. semester	HEL-3904 Mastergradsoppgaven med seminarer og veiledning.	

Studiet er organisert som et deltidsstudium over tre år (seks semestre) og er samlingsbasert. Det kan gjennomføres desentralisert. Fellesemnene gjennomføres sammen med de andre studieretninger innen mastergradsprogrammet i helsefag.

Mastergradsprogrammet i helsefag, studieretning aldring og eldreomsorg er organisert i emneenheter og består av:

Obligatoriske fellesemner utgjør 30 sp:

- HEL-3100 Grunnlagstenkning i helsefagene (20 sp).
- HEL-3120 Metode, metodologi og forskningsetikk (10 sp).

Obligatoriske studieretningsspesifikke emner utgjør 90 sp:

- HEL-3003 Aldring, livsvilkår og helsefremmende arbeid (10 sp). Enkeltemne.
- HEL-3004 Geriatiske lidelser og legemiddelbruk i eldre år (10 sp). Enkeltemne.
- HEL-3041 Hjerneslag og geriatrisk rehabilitering (10 sp). Enkeltemne.
- HEL-3009 Demens og alderspsykiatiske lidelser (10 sp). Enkeltemne.
- HEL-3042 Organisering, faglig ledelse og kvalitetsutvikling (10 sp).
- HEL-3904 Mastergradsoppgave (40 sp).

Rammeplanens punkt om yrkesutøvelse innarbeides i emnene HEL-3003, HEL-3004, HEL-3041 og HEL-3009 som praksisstudier.

Emnene HEL-3003, HEL-3004, HEL-3041 og HEL-3009 kan tas som enkelt emner.

Rammeplanens (2005) innhold for Videreutdanning i aldring og eldreomsorg er oppfylt når 80 studiepoeng er gjennomført og godkjent.

INNHold I STUDIET

Innholdet i Studieretning aldring og eldreomsorg er basert på kunnskap fra forskning og erfaring. Dette er grunnlaget for å forstå og utøve gode tjenester til eldre mennesker som trenger det. Det innebærer spesialisert kunnskap om normale aldringsprosesser, hvordan det oppleves å bli gammel og avansert kunnskap om forebygging, behandling, pleie og rehabilitering av sykdom, lidelse og funksjonssvikt hos eldre på det samfunnsmessige og det personlige plan.

Det legges vekt på å utvikle evne til nytenkning i fremtidig yrkespraksis, og i samarbeid med eldre mennesker og deres pårørende. Selvstendig analyse og faglig vurderingsevne vektlegges.

Første studieår

1. semester – høst

Emnet HEL-3100 Grunnlagtenking i helsefagene (20 sp) har fokus på to tematisk sammenhengende områder a) vitenskapsteori og etikk, b) ulike perspektiv på kropp, sykdom og funksjon.

2. semester – vår

Emnet HEL-3003 Aldring, livsvilkår og helsefremmende arbeid (10 sp) utdyper ulike aspekter ved eldre menneskers livssituasjon ut fra normale aldringsprosesser, individuelle, samfunnsmessige og kulturelle perspektiver og rammer med fokus på temaene; a) ulike perspektiv på aldring, b) normal aldring, c) gammel i et flerkulturelt perspektiv, d) kriser, mestring, sorg og tap, e) helsefremmende og forebyggende arbeid, f) gamle nærstående, g) rettsikkerhet, lover og trygdeordninger.

Praksisstudier er integrert i emnet og utgjør ca. 2 uker.

Emnet HEL-3004 Geriatriske lidelser og legemiddelbruk i eldre år (10 sp) utdyper kompleksiteten i eldre menneskers sykdomsbilde. De mest vanlige somatiske sykdommer og deres konsekvenser for dagliglivet relatert til høy alder belyses med fokus på temaene; a) somatiske sykdommer og behandling, b) legemiddelbruk i eldre år, c) funksjonshemming, d) samarbeid med pårørende, e) omsorg, kommunikasjon og samhandling

Praksisstudier er integrert i emnet og utgjør ca. 1 uke.

Begge emnene 2. semester - vår kan tas som enkelt emner.

Andre studieår

3. semester – høst

Emnet HEL-3041 Hjerneslag og geriatrisk rehabilitering (10 sp) utdyper ulike perspektiver på hjerneslag og geriatrisk rehabilitering med fokus på temaene; a) nevrofysiologi, b) hjerneslag med behandling, c) sykdommens konsekvenser i daglig livet, d) rehabilitering til eldre personer, e) pårørende som omsorgspersoner, f) omsorg, kommunikasjon og samhandling.

Praksisstudier er integrert i emnet og utgjør ca. 2 uker.

Emnet Hjerneslag og geriatrisk rehabilitering kan tas som enkelt emne.

Emnet HEL-3120 Metodologi, metoder og forskningsetikk (10 sp) utdyper grunnleggende forutsetninger for ulike metodiske tilnærminger i helsefagene og omfatter forskningsmetoder og forskningsdesign av kvalitativ og kvantitativ karakter og de ulike metodenes anvendelsesområder.

4. semester – vår

Emnet HEL-3009 Demens og alderspsykiatriske lidelser (10 sp) utdyper ulike perspektiver på demenssykdom og alderspsykiatriske lidelser og arbeid med personsentrert omsorg med fokus på temaene; a) demenssykdommer, b) psykiske lidelser i alderdommen, c) endret og utfordrende atferd, d) pårørendeskoler, e) miljøbehandling, f) omsorg, kommunikasjon og samhandling.

Praksisstudier er integrert i emnet og utgjør inntil 14 dager.

Emnet Demens og alderspsykiatriske lidelser kan tas som enkelt emne.

Emnet HEL-3042 Organisering, faglig ledelse og kvalitetsutvikling (10 sp) utdyper sentrale sider ved organisering, faglig ledelse av tjenestene og kvalitetsarbeid innen omsorg og behandling til eldre personer med fokus på temaene; a) organisering av tjenestetilbud, b) kvalitetsarbeid, c) faglig ledelse, d) arbeidsmiljø, e) undervisning og veiledning, f) forskning og fagutvikling i praksis.

Tredje studieår

5. og 6. semester – høst og vår

Emnet HEL-3904 Mastergradsoppgave i helsefag (40 sp). Emnet består av et selvstendig fordypningsarbeid der arbeidsprosessen starter med tilbud om å delta på seminar fra første semester. Fordypningsarbeidet omfatter også fremlegg i obligatoriske seminar og veiledning etter fastsatt program. Oppgaven utgjør 40 studiepoeng og skal utarbeides i løpet av 5. og 6. semester.

Pensum

Rammen for pensum er inntil 6000 sider. Obligatorisk pensum utgjør ca. 4800 sider, og det selvvalgte pensum ca. 1100 sider. I studieretning aldring og eldreomsorg er selvvalgt pensum knyttet til eksamen i emnene HEL-3003, HEL-3042 og mastergradsoppgaven HEL-3904.

UNDERVISNINGS- LÆRINGS- OG ARBEIDSFORMER

Det pedagogiske målet er å skape best mulig samsvar mellom læringsformene i studiet og arbeidsformene yrkesutøveren benytter i sin yrkespraksis. Å forstå sammenhengen mellom praktisk fagutøvelse og teoretiske perspektiver står sentralt, både i tilretteleggingen av lærings situasjoner og i den handlingsberedskapen som læringsprosessen skal føre fram mot. Det pedagogiske grunnlaget skal bidra til et samspill mellom tanke og handling, vurdering og ferdigheter. Kunnskap i handling og refleksjon i ettetid er sentrale begreper i studiet. Erfaringslæring er et viktig prinsipp i tilrettelegging for læring.

Å legge til rette for læring krever samspill mellom aktørene, student/studentene og lærer(e). Læring er en prosess der oppmerksomhet og deltagelse fra de medvirkende er avgjørende. Det forventes at studentene tar medansvar både for egen og medstudenters faglige utvikling og læring og at de deltar i evaluering av emner og studieprogram.

Undervisning/fellessamling

Studentene oppfordres til å forberede seg til samlingene gjennom innhenting av aktuelt kunnskapsstoff fra teori og praksis. I tilrettelagt læring blir kunnskapen bearbeidet gjennom ulike problemløsningsaktiviteter/modeller, drøftinger og ferdighetstrening. Den tilrettelagte undervisningen skal danne grunnlag for videre arbeid med lærestoffet i selvstudium.

Det benyttes ulike læringsformer som;

- forelesning
- veiledning
- seminar
- skriving
- praktiske øvelser
- litteraturstudier
- ulike former for fjernundervisning
- praksisstudier

Det kan også være aktuelt å anvende feltstudier og ekskursjoner i den tilrettelagte undervisningen.

Ved studiestart vil det bli etablert langsgående studiegrupper for arbeid med aktuelle problemstillinger innen fagfeltet.

Forelesninger

Forelesningene har til hensikt å belyse noen utvalgte tema slik at hovedpunkter og eksempler fremstår. Temaene vil være i overensstemmelse med studiets læringsmål, og kan danne grunnlag for det videre arbeid med lærestoffet både i seminarer, veiledningsgruppe, selvstudier og i yrkespraksis. Forelesninger vil kunne gi innsikt og oversikt i forhold til tema som i liten grad berøres i litteraturen, samt danne grunnlag for forståelse av og fordykning i forhold til pensumlitteraturen.

Praksisstudier

Praksisstudiene er lagt til emnene HEL-3003, HEL-3004, HEL-3041 og HEL-3009 og gjennomføres i arbeidsfellesskapet på egen arbeidsplass i kommunehelsetjenesten eller spesialisthelsetjenesten. Praksisstudiene kan også gjennomføres som hospitering i annen praksis innenfor eldreomsorg ut fra læringsutbyttmål i det enkelte emnet. Hospitering organiseres av studenten selv. Praksisstudiene

veiledes av lærere ved UiT Norges arktiske universitet og skal være gjennomført i en gitt tidsperiode.

Målet med praksisstudiene er fordypning i kunnskap og forståelse av fagutøvelsen knyttet til:

- Den gamle personens livsvilkår,
- Den geriatrike pasienten.
- Den hjerneslagrammede gamle
- Personer med demenssykdom og alderspsykiatriske lidelser.

Studentene lager en plan for praksisstudiene der det redegjøres for hvor de skal gjennomføres, omfang og gjøremål. Planen godkjennes av faglærer.

Praksisstudiene resulterer i arbeidskrav knyttet til tema i de enkelte emnene. Faglig skjønn er et sentralt element i studentenes observasjon, forståelse og tilnærming i yrkesutøvelsen. Det skal legges vekt på at skriftlig arbeidskrav etter praksis viser forståelse for helheten i pasientens liv.

Fleksibilitet og IKT i undervisning

Undervisningen kan tilrettelegges helt eller delvis desentralisert der ulike former for IKT benyttes og inngår som en av flere tilnærminger i studentenes læringsprosess. Valg av teknologiske løsninger, og bruken av disse skal understøtte studentenes mulighet for læring. Videokonferanser og andre nettbaserte løsninger kan ha en sentral plass i undervisningen. Bruk av IKT i ulike former skal ikke erstatte de personlige møtene mellom studentene, og mellom lærer og student. IKT skal fremme læring, og gi studentene nye muligheter til å møte faglige fordringer i sin hverdag.

Evaluering

Evalueringer er en viktig del av undervisnings- og læreprosessen. Målet for evaluering er bevisstgjøring av sammenhengen mellom mål og midler, mellom innsats og utbytte, og ulike sider av læreprosessen. Evaluering av undervisning og læring er et redskap for kommunikasjon mellom de berørte partene i studiesammenhengen. Åpenhet og saklighet fremholdes som idealer og krav i all evaluering.

EKSAMEN OG VURDERING

Eksamen og vurdering er regulert i henhold til Forskrift for eksamener ved Universitetet i Tromsø-Norges arktiske universitet. http://uit.no/utdanning/art?p_document_id=338681&dim=179066

Mål for vurdering

Vurdering underveis i studiet skal sikre at studentene er i en aktiv læringsprosess. Det skal gjennom sluttvurdering dokumenteres i hvilken grad studenten har nådd studiets læringsmål. Vurderingen skal også sikre at den enkelte student har utviklet kompetanse som er forenlig med god yrkesutøvelse.

Krav til studiedeltakelse

Det er krav om utforming av en felles kontrakt for arbeid i langsgående studiegrupper. Kontrakten bør omfatte forhold som gruppemøtenes faglige innhold, organisering, arbeidsform, tilstedeværelse og gruppe-medlemmenes ansvar.

Det kreves obligatorisk frammøte på minst to av tre seminar knyttet til arbeidet med mastergradsoppgaven i femte og sjette semester.

Adgang til eksamen

Hvert emne avsluttes med eksamen, og det framgår i emnebeskrivelsene om det skal gjennomføres arbeidskrav før eksamen kan avlegges. For å kunne framstille seg til eksamen HEL-3042 må studenten ha bestått eksamen i emnene HEL-3100, HEL-3003, HEL-3004, HEL-3041, HEL-3009, HEL-3120.

Alle obligatoriske emner må være bestått før mastergradsoppgaven kan leveres.

Arbeidskrav vurderes av faglærer til godkjent/ikke godkjent. Hver student har rett til tre forsøk på å få godkjent et arbeidskrav uten at det får konsekvenser for studieprogresjonen.

Vurderingsuttrykk

Ved vurdering av eksamen benyttes enten vurderingsuttrykket bestått/ikke bestått eller karakterskala med fem trinn fra A til E for bestått og F for ikke bestått, med A som beste karakter.

Bokstavkaraktertrinnene gis følgende betegnelse og generell, kvalitativ beskrivelse:

Symbol	Betegnelse	Generell, kvalitativ beskrivelse av vurderingskriterier
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	Nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstillende minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.

F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstiller de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.
---	--------------	--

Når karakteren bestått/ikke bestått benyttes legges til grunn for å få Bestått at kandidaten viser gode kunnskaper og kan anvende disse forsvarlig. Kandidaten må vise god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene. I tillegg må kandidaten kunne gjøre rede for sentrale faglig-etiske fordringer og viser evne til refleksjon og forståelse for faget og dets ansvarsområde.

I sensorveiledningen for den enkelte eksamen kan beskrivelsen av vurderingskriteriene utdypes/presiseres nærmere.

Vurderingsformen beskrives under hvert emne.

Kontinuasjonsadgang

Studenter som ikke består siste avholdte ordinære eksamen, kan få adgang til kontinuasjonseksamen. Nærmere beskrivelse under hvert emne.

Oversikt over eksamener

Semester	Emne	Sp	Eksamens form	Vurderings-uttrykk
1. semester - høst	HEL-3100 Grunnlagstenkning i helsefagene	20	Individuell skriftlig hjemmeeksamen Selvvalgt tema	A – F
2. semester - vår	HEL-3003 Aldring, livsvilkår og helsefremmende arbeid <i>Kan tas som enkelt emne</i>	10	Individuell skriftlig hjemmeeksamen Fortelling fra praksis	A – F
	HEL-3004 Geriatriske lidelser og legemiddelbruk i eldre år <i>Kan tas som enkelt emne</i>	10	Individuell skriftlig skoleeksamen Pensum	A – F
3. semester - høst	HEL-3041 Hjerneslag og geriatrisk rehabilitering <i>Kan tas som enkelt emne</i>	10	Skriftlig gruppeeksamen med 2-3 studenter Gitt tekst.	Bestått/ikke bestått
	HEL-3120 Metode, metodologi og forskningsetikk	10	Individuell skriftlig hjemmeeksamen Gitt tekst	A – F
4. semester - vår	HEL-3009 Demens og alderspsykiatriske lidelser <i>Kan tas som enkelt emne</i>	10	Individuell muntlig eksamen Pensum	Bestått / Ikke bestått
	HEL-3042 Organisering, faglig ledelse og kvalitetsutvikling	10	Individuell skriftlig hjemmeeksamen Prosjektbeskrivelse	Bestått / Ikke bestått
5. - 6. semester - høst og vår	HEL-3904 Mastergradsoppgave med seminar og veiledning	40	Individuell skriftlig mastergradsoppgave Muntlig eksamen	A – F

Emnebeskrivelsene gir nærmere omtale av innhold og krav ved den enkelte eksamen.

EMNEBESKRIVELSER

Emnebeskrivelser av fellesemner

HEL-3100 Grunnlagstenkning i helsefagene (20 sp)

Innholdskrav	Utfyllende opplysninger og kommentarer
Navn	Grunnlagstenkning i helsefagene.
Emnekode og emnenivå	HEL-3100.
Emnetype	Emnet er forbeholdt studenter som har studierett ved mastergradsprogrammet i helsefag. Emnet kan ikke tas som enkeltemne.
Omfang	20 studiepoeng.
Plassering og varighet	Emnet gjennomføres første semester høst sammen med de øvrige studieretningene. Undervisningen gis med 2 samlinger på ca. 2 uker hver og en påfølgende eksamensperiode.
Faglig innhold	<p>Emnet er delt i to tematisk sammenhengende områder:</p> <p><i>Vitenskapsteori og etikk</i> Emnet fokuserer på kunnskapsdannelsen innen helsefagene. Emnet synliggjør sammenhenger mellom ulike vitenskapsteoretiske posisjoner og betydning for helsefaglig forskning og praksis. Målet er å legge et grunnlag for kritisk og analytisk drøfting der komplekse helsefaglige problemstillinger ses i sammenheng med grunnleggende spørsmål om hva virkeligheten er og hvordan vi kan tilegne oss kunnskap om den. Sentrale retninger i etikk blir belyst og knyttet til fagenes vitenskapsgrunnlag, tradisjon og praksis. Fokus er vurdering av relevante problemstillinger knyttet til helsefagenes praksis og forskning.</p> <p><i>Ulike perspektiv på kropp, sykdom og funksjon</i> Kropp, sykdom og funksjon er sentrale fenomener i helsefaglig praksis. Emnet skal vise hvordan ulike teoretiske perspektiver på kropp, sykdom og funksjon får betydning for helsefaglig praksis og forskning. Konkrete og praksisnære eksempler anvendes for å vise forbindelser mellom teori, praksis og forskning.</p>
Læringsutbytte	<p>Studentene skal etter bestått emne kunne:</p> <ul style="list-style-type: none">• drøfte de viktigste trekkene ved naturvitenskaplig, humanistisk og samfunnsvitenskapelig vitenskapsteori.• sammenlikne og kritisk drøfte ulike vitenskapsteoretiske posisjoner i forhold til helsefaglig praksis og forskning.• bruke perspektiv hentet fra fenomenologi og hermeneutikk for kritisk å diskutere helsefaglige problemstillinger særlig vekt på kommunikasjon, kropp, funksjon, sykdoms- og helseforståelse .• forklare hovedtrekkene i de sentrale retninger i etikk som pliktetik, utilitaristisk etikk og relasjonsetikk.• kritisk bedømme helsefaglig praksis i henhold til anerkjente etiske normer.• drøfte teoretiske perspektiv fra emnet i forhold til eget praksisfelt, profesjon eller fagområde på en selvstendig måte.• forholde seg kritisk til forskning og teoriutvikling i eget fag og yrkesutøvelse.

	<ul style="list-style-type: none"> • begrunne ulike vitenskapsteoretiske perspektiv på kropp, helse, sykdom og funksjon og drøfte disse perspektivenes begrensninger og muligheter. • bruke publiseringsdatabaser og referanseverktøy samt kunne forholde seg kritisk til ulike informasjonskilder. • formulere faglige resonnementer både skriftlig og muntlig og diskutere helsefaglig forskning og teori. • identifisere og vurdere ulike typer yrkes- og forskningsetiske problemstillinger med hensyn til forsvarlighet. • overføre sine kunnskaper og ferdigheter innen vitenskapsteori og etikk på nye områder i gjennomføring av arbeidsoppgaver og prosjekter.
Læringsformer og aktiviteter	<p>Emnet gjennomføres over to sammenhengende undervisningsperioder hver høst med forelesning og seminarvirksomhet. Undervisningen vil dekke ulike deler av pensum og læringsmål.</p> <p>Forelesningene legger vekt på å gi bakgrunn og eksempler til hjelp for å forstå helsefagenes grunnlagsspørsmål og relevans for praksis.</p> <p>Seminarene forutsetter studentengasjement og legger vekt på evnen til å forstå og formidle faglige problemstilling.</p>
Eksamen og vurdering	<p>Emnet avsluttes med en skriftlig hjemmeeksamen på et selvvalgt tema knyttet til teoretiske perspektiv hentet fra emnet. Det er utarbeidet egne utfyllende retningslinjer for skriving av oppgaver.</p> <p>Oppgaven vurderes ut fra karakterskalaen A-F av en intern og en ekstern sensor, der F er ikke bestått.</p>
Kontinuasjoneksamen	<p>Kontinuasjoneksamen avlegges i påfølgende semester.</p> <p>Kontinuasjoneksamen avholdes slik at studenten kan følge normal studieprogresjon. Kontinuasjoneksamen arrangeres i henhold til forskrift for eksamener ved Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet.</p> <p>Det gis anledning til å forbedre tidligere innlevert oppgave. Ved gjentatt stryk er neste mulighet for kontinuasjon ved neste ordinære eksamen.</p>
Undervisnings- og eksamensspråk	<p>Norsk er hovedspråk i undervisningen, men det kan også bli gitt undervisning på svensk, dansk og engelsk. Eksamensspråk er norsk, med mulighet for å skrive på svensk, dansk eller engelsk etter nærmere avtale.</p>
Pensum	<p>Inntil 1200 sider. Se egne pensumlister.</p>

HEL-3120 Metodologi, metode og forskningsetikk (10 sp)

Innholdskrav	Utfyllende opplysninger og kommentarer
Navn	Metodologi, metoder og forskningsetikk.
Emnekode og emnenivå	HEL-3120.
Emnetype	Emnet er forbeholdt studenter som har studierett ved mastergradsprogrammet i helsefag. Emnet kan ikke tas som enkeltemne.
Omfang	10 studiepoeng.
Plassering og varighet	Emnet gjennomføres i tredje semester sammen med de øvrige studieretningene. Undervisningsperioden er på 2 uker med påfølgende eksamensperiode.
Faglig innhold	<p>Emnet utdyper vitenskapsteoretiske forutsetninger for ulike metodiske tilnærminger i helsefagene og omfatter forskningsmetoder og forskningsdesign av kvalitativ og kvantitativ karakter. Ulike metoders anvendelsesområder belyses, og forholdet mellom teori, empiri og praksis blir tematisert.</p> <p>Emnet gir innføring i forskningsetikk som grunnlag for refleksjon over generelle forskningsetiske problemstillinger og vurdering av aktuelle konkrete prosjekter. Emnet omhandler også saksbehandling knyttet til forhåndsgodkjenning av prosjekt.</p>
Relevans i studieprogram	Emnet gir grunnlag for å søke og kritisk vurdere litteratur og utforme metodisk opplegg for mastergradsoppgaven.
Læringsutbytte	<p>Studentene skal etter bestått emne kunne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beskrive og drøfte sammenhenger mellom grunnlagstenkning, forskningsspørsmål og metode og redegjøre for hvilke implikasjoner valgte posisjoner får for forskningsprosessen og forskerrollen. • anvende grunnleggende begreper innenfor kvalitativ og kvantitativ metode. • beskrive hva som karakteriserer ulike forskningsdesign innenfor kvalitativ og kvantitativ metode. • diskutere særegenheter ved ulike analysemetoder innenfor kvalitativ og kvantitativ metode. • beskrive hvordan forskningsspørsmål henger sammen med metodevalg og mer overordnede metodologiske diskusjoner om det undersøkte fenomenets beskaffenhet. • gjøre rede for og begrunne hovedprinsippene for etikk innenfor helsefaglig forskning og gjøre etiske forsvarlige vurderinger knyttet til forskningsprosessen. • gjennomføre systematiske litteratursøk og vurdere kritisk forskningslitteratur som bygger på både kvalitative og kvantitative studier. • planlegge og gjennomføre et forskningsarbeid under veiledning. • fortsette egen kompetanseutvikling på en selvstendig måte. • kommunisere om faglige problemstillinger, analyser og konklusjoner på eget fagområde med andre faggrupper og til allmennheten.
Læringsformer og aktiviteter	Forelesninger, seminarer, gruppeundervisning, praktiske øvelser og arbeid på pc-lab.

Eksamen og vurdering	<p>Emnet avsluttes med en skriftlig hjemmeeksamen ut fra en gitt oppgavetekst som er knyttet til metode/metodologi. Det er utarbeidet utfyllende retningslinjer for oppgaven.</p> <p>Karakterskala fra A-E for bestått og F for ikke bestått.</p>
Kontinuasjoneksamen	<p>Det tilbys kontinuasjonseksamen ved karakteren F i påfølgende semester. Kontinuasjoneksamen avholdes slik at studenten kan følge normal studieprogresjon. Kontinuasjoneksamen arrangeres i henhold til forskrift for eksamener ved Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet.</p>
Undervisnings- og eksamensspråk	<p>Norsk er hovedspråk i undervisningen, men det kan også bli gitt undervisning på svensk, dansk og engelsk. Eksamensspråk er norsk, med mulighet for å skrive på svensk, dansk eller engelsk etter nærmere avtale.</p>
Pensum	<p>Pensum er på ca. 600 sider. Se egne pensumlister.</p>

Emnebeskrivelser av studieretningsspesifikke emner

HEL-3003 Aldring, livsvilkår og helsefremmende arbeid (10 sp)

Innholdskrav	Utfyllende opplysninger og kommentarer
Navn	Aldring, livsvilkår og helsefremmende arbeid.
Emnekode og emnenivå	HEL-3003
Emnetype	Emnet er forbeholdt studenter med studierett på Mastergradsprogram i helsefag. Emnet kan tas som enkeltemne.
Omfang	10 studiepoeng.
Plassering og varighet	Emnet tas i første del av andre semester med tilrettelagt undervisning i to uker, ca. to uker praksisstudier og påfølgende eksamensperiode.
Faglig innhold	<p>Emnets består av temaene: a) ulike perspektiv på aldring, b) normal aldring, c) gammel i flerkulturelt perspektiv, d) kriser, mestring, sorg og tap, e) helsefremmende og forebyggende arbeid, f) gamle nærstående, g) rettssikkerhet, lover og trygdeordninger.</p> <p>I emnet utdypes ulike aspekter ved eldre menneskers livssituasjon ut fra individuelle, samfunnsmessige og kulturelle perspektiver og rammer. Forståelse av sykdom og lidelse i ulike kulturer, med fokus på å være gammel i Nord-Norge og den gamle samiske pasienten. Døden som en del av livet tematiseres. Kunnskap om at eldre menneskers livshistorie og livssituasjon påvirker opplevelse og erfaringer vektlegges og betydningen av å ha personen i fokus understrekes. Frivillige organisasjoners plass i tjenesten diskuteres.</p> <p>Kunnskap om hva normale aldringsprosesser innebærer og hvordan disse påvirker hverdagsliv drøftes. Kriser og mestring tematiseres. Temaene ernæring, fall, selvmord og rusproblematikk blant eldre belyses og drøftes. Gamles møter og samhandling med helsepersonell løftes fram.</p> <p>Helsefremmende arbeid blir spesielt vektlagt gjennom fokus på helse og velbefinnende hvor den gamle personens oppfatning av eget liv og egen helse har betydning. Deltakelse, empowerment og salutogenese drøftes spesielt.</p> <p>Befolkningsutvikling og familiestrukturens konsekvenser for planlegging, prioritering og organisering av helse- og omsorgstjenesten til eldre løftes fram og begreper som levekår og livskvalitet drøftes.</p>
Relevans i studieprogram	Emnet gir breddekunnskap som er grunnleggende for forståelse av ulike aspekt ved aldringen som fenomen, og emnet er relevant for arbeidet med mastergradsoppgaven.
Læringsutbytte	<p><u>Kunnskap og forståelse</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • inngående kunnskap om aldringens ulike perspektiver og teorier. • inngående kunnskap om menneskets normale aldringsprosesser. • inngående kunnskap om livskriser og mestring i eldre år. • inngående kunnskap om helsefremmende og forebyggende arbeid med og blant eldre. <p><u>Ferdigheter</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • analysere problemstillinger innenfor fagområdet. • analysere sammenheng mellom levd liv og kroppslige spor og uttrykk.

	<p><u>Kompetanse</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • analysere og selvstendig kunne anvende kunnskap om eldre menneskers helse, sykdom og behandling i et historisk-, kulturelt og livsløpsperspektiv. • anvende kunnskap i kommunikasjon og samhandling med eldre.
Læringsformer og aktiviteter	Forelesninger, veiledningsgruppe med veileder, gruppearbeid uten veileder, ferdighetstrening, seminar, praksisstudier, selvstudium og dialogbasert evaluering.
Arbeidskrav	Arbeidskravet skal være et resultat av praksis. Et av følgende arbeid gjennomføres: 1: Kartlegging av en pasients livssituasjon med vurdering av aldringens betydning for livsvilkårene. 2: Arbeidsnotat om den gamle pårørende sine utfordringer. Arbeidskravet vurderes av faglærer.
Eksamen og vurdering	Emnets arbeidskrav må være godkjent før studenten kan framstille seg til eksamen. Emnet avsluttes med at studentene skriver en individuell hjemmeoppgave basert på en fortelling fra egen yrkespraksis som analyseres og drøftes. Omfang maksimum 4000 ord. Fortellingens fokus må være relatert til gamle menneskers liv og livsvilkår. Utfyllende retningslinjer er utarbeidet. Besvarelsen vurderes ut fra karakterskala A -F der A er beste karakter og F er ikke bestått.
Kontinuasjoneksamen	Kontinuasjoneksamen arrangeres samme semester. Kontinuasjoneksamen avholdes slik at studenten kan følge normal studieprogresjon. Kontinuasjoneksamen arrangeres i henhold til forskrift for eksamener ved Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet.
Praksis	Praksisstudiene er integrert i emnet og utgjør ca. 2 uker. Den gjennomføres i egen praksis eller som egen ordnet hospitering i en annen praksis innenfor eldreomsorg.
Undervisnings- og eksamensspråk	Norsk er hovedspråk i undervisningen, men det kan også bli gitt undervisning på svensk, dansk og engelsk. Eksamensspråk er norsk, med mulighet for å skrive på svensk, dansk eller engelsk etter nærmere avtale.
Pensum	Ca. 600 sider hvorav 50 sider er selvvalgt i forbindelse med skriving av eksamen. Se egne pensumlister.

HEL-3004 Geriatrike lidelser og legemiddelbruk i eldre år (10 sp)

Innholdskrav	Utfyllende opplysninger og kommentarer
Navn	Geriatriske lidelser og legemiddelbruk i eldre år.
Emnekode og emnenivå	HEL-3004
Emnetype	Emnet er forbeholdt studenter med studierett på Mastergradsprogram i helsefag. Emnet kan tas som enkeltemne.
Omfang	10 studiepoeng.
Plassering og varighet	Emnet tas i andre del av andre semester med tilrettelagt undervisning i to uker, praksisstudier i ca. en uke og eksamen på slutten av semesteret.
Faglig innhold	<p>Emnet består av temaene: a) somatiske sykdommer og behandling, b) legemiddelbruk i eldre år, c) funksjonshemming, d) samarbeid med pårørende, e) omsorg, kommunikasjon og samhandling.</p> <p>Emnet omhandler de mest vanlige somatiske sykdommer hos eldre med fokus på forebygging av sykdom, diagnostisering, behandling, og omsorg. Bruk, samstemming og håndtering av medikamenter drøftes spesielt. Kompleksitet i sykdomsbilde og sykdommers konsekvenser for dagliglivet relatert til høy alder belyses. Familieomsorg og samarbeid med pasientens pårørende og nettverk er sentrale tema.</p> <p>Betydningen av samarbeid med andre helsearbeidere, pårørende og pasient når beslutninger tas og omsorg skal utøves blir tematisert. Emnet vektlegger betydningen av relasjonskompetanse og kommunikasjon med og rundt pasienten, med fokus på den gamles autonomi, integritet og brukermedvirkning.</p> <p>Gamles allmenntilstand, sansesvikt, ernæring, søvn og hvile, tannhelse, smerter og betydningen av ulike former for aktivitet generelt og hos skrøpelige eldre personer tematiseres.</p> <p>Kunnskaper om lindrende behandling ved alvorlig sykdom og ivaretagelse av den gamle i livets slutfase drøftes ut fra studentenes erfaringer og forskning.</p>
Relevans i studieprogram	Emnet gir breddekunnskap som er grunnleggende for forståelse av ulike aspekt ved somatiske sykdommer og lidelser i eldre år, og er relevant for å kunne anvende kunnskaper og ferdigheter i klinisk praksis.
Læringsutbytte	<p><u>Kunnskap og forståelse</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • inngående kunnskap om kompleksiteten i gamles sykdomsutvikling. • inngående kunnskap om akutte og kroniske somatiske sykdommer og behandling i alderdommen. • analyse av problemstillinger på nye områder i det kliniske felt. • inngående kunnskap om funksjonshemming og aldring. <p><u>Ferdigheter</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • anvende relevante faglige metoder innen fagområdet. • kommunisere om faglige problemstillinger, analyser og konklusjoner innen fagområdet med andre helsearbeidere. <p><u>Kompetanse</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • bidra med nytenkning om faget i eget praksisfelt. • anvende kunnskaper og ferdigheter i møtet med syke gamle mennesker.

Læringsformer og aktiviteter	Forelesninger, veiledningsgruppe med veileder, gruppearbeid uten veileder, ferdighetstrening, seminar, praksisstudier, selvstudium og dialogbasert evaluering.
Arbeidskrav	Arbeidskravet skal være et resultat av praksis og skal inneholde ett av følgende arbeid: 1) Kartlegging av den geriatriske pasienten. Gjerne i tverrfaglig samarbeid. 2) Vurdering av delirium ut fra en pasientsituasjon. 3) Systematisk samarbeid med pårørende. 4) Ernæringskartlegging med plan for 1- 2 pasienter. Kartlegging og systematisk arbeid skal dokumenteres gjennom validerte observasjons- og kartleggingskjema. Arbeidskrav vurderes av faglærer.
Eksamen og vurdering	Emnets arbeidskrav må være godkjent før studenten kan framstille seg til eksamen. Skriftlig skoleeksamen med utgangspunkt i pensum. Utfyllende retningslinjer er utarbeidet. Besvarelsen vurderes ut fra karakterskala A -F der A er beste karakter og F er ikke bestått.
Praksis	Praksisstudiene er integrert i emnet og utgjør ca. 1 uke. Den gjennomføres i spesialist- eller kommunehelsetjeneste, geriatrisk poliklinikk, geriatrisk team, helsehus eller i egen yrkespraksis.
Kontinuasjoneksamen	Kontinuasjoneksamen arrangeres påfølgende semester. Kontinuasjoneksamen avholdes slik at studenten kan følge normal studieprogresjon. Kontinuasjoneksamen arrangeres i henhold til forskrift for eksamener ved Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet.
Undervisnings- og eksamensspråk	Norsk er hovedspråk i undervisningen, men det kan også bli gitt undervisning på svensk, dansk og engelsk. Eksamensspråk er norsk, med mulighet for å skrive på svensk, dansk eller engelsk etter nærmere avtale.
Pensum	Ca. 600 sider. Se egne pensumlister.

HEL-3041 Hjerneslag og geriatrisk rehabilitering (10 sp)

Innholdskrav	Utfyllende opplysninger og kommentarer
Navn	Hjerneslag og geriatrisk rehabilitering
Emnekode og emnenivå	HEL-3041
Emnetype	Emnet er forbeholdt studenter med studierett på Mastergradsprogram i helsefag. Emnet kan tas som enkeltemne.
Omfang	10 studiepoeng.
Plassering og varighet	Emnet tas i første del av tredje semester med tilrettelagt undervisning i to uker, praksisstudier i ca. to uker og påfølgende eksamen.
Faglig innhold	<p>Emnet består av temaene: a) nevrofysiologi, b) hjerneslag med behandling, c) sykdommens konsekvenser i daglig livet, d) rehabilitering til eldre personer, e) pårørende som omsorgspersoner, f) omsorg, kommunikasjon og samhandling.</p> <p>Emnet omhandler ulike sider ved det å bli rammet av hjerneslag med de konsekvenser det har for hverdagslivet. Kunnskap om sykdommen og forståelse for den eldre som rammes av hjerneslag vektlegges både i den akutte og rehabiliterende fasen.</p> <p>Geriatrisk rehabilitering generelt og hverdagsrehabilitering spesielt tematiseres. Kunnskap om og forståelse for rehabilitering av gamle pasienter drøftes. Koordinering av tjenester, bruk av hjelpemidler/ velferdsteknologi og veiledning tematiseres.</p> <p>Betydningen av tverrfaglig samarbeid og fagkompetanse som skal understøtte pasienters og pårørendes mestring, læring og empowerment gjennom behandlingsforløpet drøftes.</p>
Relevans i studieprogram	Emnet gir kunnskap om hjerneslag spesielt. Kunnskapen er relevant for anvendelse også ved andre nevrologiske lidelser i alderdommen og i klinisk praksis.
Læringsutbytte	<p><u>Kunnskap og forståelse</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • inngående kunnskap om sykdommens symptomer og behandling i akutt fase. • inngående kunnskap om oppfølging og rehabilitering etter hjerneslag. • inngående kunnskap om følger av sykdommen som kan føre til funksjonshemming. • analyse av problemstillinger på nye områder i det kliniske felt. <p><u>Ferdigheter</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • anvende relevante faglige metoder i behandling og rehabilitering. • anvende ulike fagspesifikke og tverrfaglige undersøkelse- og vurderingsmetoder. • resonnere, begrunne og kommunisere faglige problemstillinger, analyser og konklusjoner med andre helsearbeidere. <p><u>Kompetanse</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • bidra med nytenkning om i eget praksisfelt. • anvende avanserte kunnskaper og ferdigheter i møtet med syke gamle mennesker.
Læringsformer og aktiviteter	Forelesninger, veiledningsgruppe med veileder, gruppearbeid uten veileder, ferdighetstrening, seminar, praksisstudier, selvstudium og dialogbasert evaluering.
Arbeidskrav	Arbeidskravet skal være et resultat av praksisstudiene.

	<p>Arbeidskravet inneholder ett av følgende:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kartleggings av hjerneslagpasienter ut fra punkt(er) i nasjonale retningslinjer. 2. Kartlegging av pårørendebelastning. <p>Kartlegging og systematisk arbeid skal dokumenteres gjennom validerte observasjons og kartleggings skjema.</p> <p>Arbeidskrav vurderes av faglærer.</p>
Eksamen og vurdering	<p>Emnets arbeidskrav må være godkjent før studenten kan framstille seg til eksamen.</p> <p>Eksamen er en gruppeeksamen der 2-3 studenter arbeider sammen med en gitt tekst. Utfyllende retningslinjer er utarbeidet.</p> <p>Besvarelsen vurderes til Bestått / Ikke bestått.</p>
Praksis	<p>Praksisstudiene er integrert i emnet og utgjør ca. 2 uker.</p> <p>Hospiteringsperioden er knyttet til slagpasienten i en slagenhet, rehabiliteringsenhet eller hverdagsrehabilitering og annen oppfølging av slagpasienten i kommunehelsetjenesten.</p>
Kontinuasjoneksamen	<p>Kontinuasjoneksamen arrangeres i begynnelsen av påfølgende semester. Kontinuasjoneksamen avholdes slik at studenten kan følge normal studieprogresjon. Kontinuasjoneksamen arrangeres i henhold til forskrift for eksamener ved Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet.</p>
Undervisnings- og eksamensspråk	<p>Norsk er hovedspråk i undervisningen, men det kan også bli gitt undervisning på svensk, dansk og engelsk. Eksamensspråk er norsk, med mulighet for å skrive på svensk, dansk eller engelsk etter nærmere avtale.</p>
Pensum	<p>Ca. 600 sider hvorav 50 sider er selvvalgt i forbindelse med skriving av eksamen. Se egne pensumlister.</p>

HEL-3009 Demens og alderspsykiatriske lidelser (10 sp)

Innholdskrav	Utfyllende opplysninger og kommentarer
Navn	Demens og alderspsykiatriske lidelser.
Emnekode og emnenivå	HEL-3009.
Emnetype	Emnet er forbeholdt studenter med studierett på Mastergradsprogram i helsefag. Emnet kan tas som enkeltemne.
Omfang	10 studiepoeng.
Plassering og varighet	Emnet tas i første del av fjerde semester med tilrettelagt undervisning i to uker, praksisstudier og forberedelse til eksamen.
Faglig innhold	<p>Emnet består av temaene: a) demenssykdommer, b) psykiske lidelser i alderdommen, c) endret og utfordrende atferd, d) pårørendeskoler, e) miljøbehandling, f) omsorg, kommunikasjon og samhandling.</p> <p>Ulike perspektiver på demenssykdommer og alderspsykiatriske lidelser belyses. Kompleksiteten i sykdomsbildet og differensialdiagnoser drøftes.</p> <p>Grunnleggende spørsmål relatert til det å være en person med alvorlig sykdom tematiseres. Dette innbefatter å vurdere ulike tilnæringsmåter i behandling ut fra erfaringskunnskap og forskning. Det tas opp etiske og juridiske problemstillinger knyttet til diagnostikk, omsorg, behandling og samhandling mellom tjenestenivåene.</p> <p>Kommunikasjon tematiseres ut fra et relasjonelt perspektiv. Studenten reflekterer over eget faglig ståsted, og utforsker egen kommunikasjonsevne i møte med pasient, pårørende og andre helsearbeidere. Kommunikasjon og samhandling gjennom ulike uttrykksformer tematiseres.</p> <p>Det fokuseres på kommunikasjon og samhandling med personer med demenssykdom/alderspsykiatriske lidelser. Det legges særlig vekt på arbeid med personsentrert omsorg. Tilrettelegging av dagligliv til personer som kan være sårbare og deres nærstående tematiseres. Prinsipper og problemstillinger knyttet til tilrettelegging av miljøet og trivselstiltak drøftes.</p> <p>Forståelse og mestring av endret og utfordrende atferd er et sentralt tema. Det arbeides inngående med bruk av tvang og hvordan det kan forebygges, mestres og følges opp.</p> <p>Bruk av velferdsteknologi i demensomsorgen belyses og drøftes.</p>
Relevans i studieprogram	Emnet gir breddekunnskap som er grunnleggende for forståelse av ulike aspekt ved demens og alderspsykiatriske lidelser, og er relevant for å kunne anvende kunnskaper og ferdigheter i praksis.
Læringsutbytte	<p><u>Kunnskap og forståelse</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • inngående kunnskap om sykdom, diagnostikk, behandling og omsorg knyttet til demens og alderspsykiatriske lidelser. • analysere problemstillinger innen feltet. <p><u>Ferdigheter</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • anvende kunnskapen på ulike områder som er knyttet til denne pasientgruppen og deres pårørende.

	<ul style="list-style-type: none"> • bruke relevante metoder for fagutvikling på området demens og alderspsykiatri i samarbeid med praksisfelt og andre aktører. • analysere og forholde seg kritisk til eksisterende teorier om kommunikasjon og samhandling med pasientgruppen. <p><u>Kompetanse</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • anvende avansert kunnskap om forståelse og mestring av endret atferd i kontakt med pasienten og i opplæring av personal. • formidle og kommunisere inngående kunnskap om fagområdet demens og alderspsykiatri. • bidrar til nytenkning om faget i eget praksisfelt.
Læringsformer og aktiviteter	Forelesninger, veiledningsgruppe med veileder, gruppearbeid uten veileder, ferdighetstrening, seminar, praksisstudier, selvstudium og dialogbasert evaluering.
Arbeidskrav	Arbeidskravet skal være et resultat av praksis og inneholde gjennomføring av følgende: <ul style="list-style-type: none"> • Kartlegging av endret / utfordrende adferd knyttet til en pasient. • Analyse av kartleggingen sammen med medstudenter. • Oppsett av undervisning i praksis ut fra kartlegging og analyse. Arbeidskravet vurderes av faglærer.
Eksamen og vurdering	Emnets arbeidskrav må være godkjent før studenten kan framstille seg til eksamen. Emnet avsluttes med en individuell muntlig eksamen. Utfyllende retningslinjer er utarbeidet. Besvarelsen vurderes til Bestått / Ikke bestått.
Praksis	Praksisstudiene er integrert i emnet og utgjør ca. 2 uker. Den gjennomføres i egen praksis eller som egen ordnet hospitering i en annen praksis innenfor fagområdet demens og alderspsykiatri.
Kontinuasjoneksamen	Kontinuasjoneksamen arrangeres i samme semester. Kontinuasjoneksamen avholdes slik at studenten kan følge normal studieprogresjon. Kontinuasjoneksamen arrangeres i henhold til forskrift for eksamener ved Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet.
Undervisnings- og eksamensspråk	Norsk er hovedspråk i undervisningen, men det kan også bli gitt undervisning på svensk, dansk og engelsk. Eksamensspråk er norsk, med mulighet for å skrive på svensk, dansk eller engelsk etter nærmere avtale.
Pensum	Ca. 600 sider. Se egne pensumlister.

HEL-3042 Organisering, faglig ledelse og kvalitetsutvikling (10 sp)

Innholdskrav	Utfyllende opplysninger og kommentarer
Navn	Organisering, yrkesutøvelse og kvalitetsutvikling.
Emnekode og emnenivå	HEL-3042
Emnetype	Emnet er forbeholdt studenter med studierett på Mastergradsprogram i helsefag. Emnet kan ikke tas som enkeltemne.
Omfang	10 studiepoeng.
Plassering og varighet	Emnet tas i siste del av fjerde semester med tilrettelagt undervisning i to uker og med en påfølgende eksamensperiode.
Forkunnskapskrav	Bestått emnene: HEL-3100, HEL-3003, HEL-3004, HEL-3041, HEL-3009, HEL-3120.
Faglig innhold	<p>Emnet består av temaene: a) organisering av tjenestetilbud, b) kvalitetsarbeid, c) faglig ledelse, d) arbeidsmiljø, e) undervisning og veiledning, f) forskning og fagutvikling i praksis.</p> <p>Emnet belyser sentrale sider ved eldrepolitikk og helsetjenester til eldre. Brukerorienterte tjenester til målgruppen drøftes. Faglige og etiske forhold i praksis, i forskning og kunnskapsformidling er sentralt i emnet.</p> <p>Omsorgs- og behandlingsmodeller vurderes, og ulike tilnæringsmåter drøftes ut fra erfaringskunnskap og forskning. Organisering og samordning av hjemmebaserte, institusjonsbaserte og integrerte tjenester belyses. Begrep som tiltakskjede, omsorgstjenester, pasientforløp, pasientsikkerhet og prioriteringer tematiseres.</p> <p>Metoder i kunnskapsformidling og kunnskapsutvikling overfor pårørende og helsepersonell vektlegges. Helsearbeiderens ansvar for kunnskapsformidling tydeliggjøres ved at studentene planlegger og gjennomfører en undervisnings- og/eller veiledningssekvens.</p> <p>Kvalitetsutvikling i tjenesten diskuteres. Faglig ledelse, verdigrunnlag, målsettings- og endringsarbeid knyttet til egen praksis vektlegges.</p> <p>Det understrekes at faglig utvikling tar utgangspunkt i studentens erfaringer, og at fagutvikling og kunnskapsformidling bygger videre på erfaring og på forskning.</p>
Relevans i studieprogram	Emnet gir breddekunnskap som er grunnleggende for forståelse av ulike aspekt ved organisering, kvalitetsutvikling og yrkesutøvelse i helse- og omsorgstjenesten til eldre mennesker. Emnet er relevant for å kunne anvende kunnskaper og ferdigheter i møtet med eldre mennesker og deres pårørende og for arbeidet med mastergradsoppgaven.
Læringsutbytte	<p><u>Kunnskap og forståelse</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • inngående kunnskaper om helse- og omsorgstjenester til eldre mennesker. • analyserer og forholder seg kritisk ved faglige problemstillinger til både den friske og den syke gamle sin situasjon i vårt samfunn. • inngående kunnskap om kvalitetsutvikling og faglig ledelse av tjenestene. <p><u>Ferdigheter</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • anvende kunnskap ut fra en gjennomarbeidet faglig og etisk referanseramme.

	<ul style="list-style-type: none"> • bruke relevante metoder innen fagfeltet i selvstendig arbeid med fagutvikling, formidling og forskning under veiledning. • kan gjennomføre et selvstendig utviklingsprosjekt eller avgrenset forskning under veiledning for å videreutvikle praksis. <p><u>Kompetanse</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • formidle omfattende kunnskaper om kvalitet i helse og omsorgstjenester til eldre. • anvende kunnskaper om faglig ledelse, målsetting og endringsarbeid i eget praksisfelt. • kommunisere faglige problemstillinger med eldre mennesker og deres pårørende.
Læringsformer og aktiviteter	Forelesninger, veiledningsgruppe med veileder, gruppearbeid uten veileder, ferdighetstrening, seminar, selvstudium og dialogbasert evaluering.
Eksamen og vurdering	<p>Emnet avsluttes med at studentene skriver en individuell hjemmeoppgave i form av en prosjektbeskrivelse der metode og kunnskapsteoretiske overveielser knyttet til et faglig tema innen studieretningen belyses.</p> <p>Oppgaven kan være grunnlag for arbeid med mastergradsoppgave. Omfang på maksimum 4000 ord. Utfyllende retningslinjer er utarbeidet.</p> <p>Besvarelsen vurderes til Bestått / Ikke bestått.</p>
Kontinuasjoneksamen	<p>Kontinuasjoneksamen arrangeres påfølgende semester. Det gis anledning til å forbedre tidligere innlevert oppgave.</p> <p>Kontinuasjoneksamen avholdes slik at studenten kan følge normal studieprogresjon. Kontinuasjoneksamen arrangeres i henhold til forskrift for eksamener ved Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet.</p>
Arbeidskrav	<p>Et arbeidskrav med undervisning og/eller veiledning som fokus gjennomføres. Målgruppen er eldre, helsepersonell eller pårørende. Studenten velger selv tema og avtaler tid for gjennomføring.</p> <p>Arbeidskravet gjennomføres individuelt eller i grupper på inntil to personer. Minimumslengde på undervisningssekvensen er 30 minutter for den enkelte student. Før undervisningen skal gjennomføres skal mål, begrunnet plan for undervisningssekvensen, innhold og valg av undervisningsformer legges fram på et seminar der faglærer og medstudenter deltar.</p>
Undervisnings- og eksamensspråk	Norsk er hovedspråk i undervisningen, men det kan også bli gitt undervisning på svensk, dansk og engelsk. Eksamensspråk er norsk, med mulighet for å skrive på svensk, dansk eller engelsk etter nærmere avtale.
Pensum	Ca. 600 sider hvorav 50 sider er selvvalgt i forbindelse med skriving av eksamen. Se egne pensumlister.

HEL-3904 Mastergradsoppgaven (40 sp)

Innholdskrav	Utfyllende opplysninger og kommentarer
Navn	Mastergradsoppgaven.
Emnekode og emnenivå	HEL-3904.
Omfang	40 studiepoeng.
Forkunnskapskrav	Studenten må ha bestått alle emneeksamener tilsvarende 80 studiepoeng i studieretning aldring og eldreomsorg.
Plassering og varighet	Emnet tas i tredje studieår med tilrettelagt undervisning i form av tre obligatoriske oppgaveseminar.
Faglig innhold	<p>Mastergradsoppgaven er et individuelt selvstendig faglig arbeid som avslutter mastergradsprogrammet i helsefag, studieretning aldring og eldreomsorg. Studenten velger et tema knyttet til eget praksis- og fagområde. Arbeidet med mastergradsoppgaven skal gi en innføring i forskning og mulighet til faglig fordypning gjennom systematisk arbeid med problemstilling (-er) og skal utvikle en kritisk begrunnet forståelse for teoretiske og metodiske spørsmål.</p> <p>Det er anledning til å skrive både teoretiske oppgaver basert på utvalg og analyser av foreliggende litteratur, og empiriske oppgaver der studenten utvikler og bearbeider empirisk materiale gjennom anerkjente forskningsmetoder. Begge typer oppgaver skal inneholde en teoretisk drøfting og refleksjon over publisert litteratur.</p> <p>Masteroppgaven kan skrives som <i>monografi</i> (25 000 ord) eller i <i>artikkelform</i> (18 000 ord). Det skal også utarbeides en oversikt over selvvalgt litteratur.</p> <p>Velges artikkelform, skal masteroppgaven omfatte en artikkel og et utdypende skriftlig arbeid som skal inneholde bakgrunn for valg av tema, teoretisk perspektiv og metodiske overveielser. Artikkelen skal møte kravene til publisering i vitenskapelig tidsskrift med fagfelleevaluering. Den skal være skrevet i det format forfatterveilederen til tidsskriftet angir. Studenten skal ved innlevering av mastergradsoppgaven være eneforfatter, men medforfatterskap for veileder skal drøftes før artikkelen sendes til det aktuelle tidsskriftet.</p>
Relevans i studieprogram	Mastergradsoppgaven er det største enkeltemnet, og gir et sammenfattende uttrykk for læringsutbyttet for hele programmet med å vise evne til å anvende teoretiske, forskningsetiske og metodiske kunnskaper i arbeidet med en fagspesifikk problemstilling.
Læringsutbytte	<p><u>Kunnskap og forståelse:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • avansert kunnskap innen fagområdet generelt og spesialisert innsikt i et avgrenset område. • anvende og diskutere fagområdets vitenskapelige teori og metoder. • analysere og drøfte faglige problemstillinger med utgangspunkt i fagets egenart, forskning og teori. <p><u>Ferdigheter:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • anvende relevante metoder for forskning for å gjennomføre et avgrenset prosjekt under veiledning. • analysere og forholde seg kritisk til ulike kunnskapskilder og anvende disse i forhold til egne faglige resonnerer.

	<ul style="list-style-type: none"> • evne til faglig selvstendighet gjennom å planlegge, gjennomføre og rapportere et prosjekt. <p><u>Generell kompetanse:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • identifisere og drøfte faglige og forskningsetiske problemstillinger. • anvende kunnskaper og ferdigheter til å utvikle og gjennomføre FOU prosjekter. • behersker fagets uttrykksformer både skriftlig og muntlig.
Læringsformer og aktiviteter	<p>Forberedende arbeid knyttet til mastergradsoppgaven starter fra første studieår gjennom tilrettelagte seminarer. Dette for at studentene tidlig kan orientere seg mot tema og problemstilling innen fagområdet.</p> <p>Studentene skal i løpet av 5. og 6. semester ha et fremlegg av eget mastergradsarbeid, samt være opponert for en medstudent. Studentene presenterer sentrale problemstillinger knyttet til eget arbeid til diskusjon i studentgruppen. Arbeidsformen i seminarene veksler mellom presentasjon og diskusjon. Studenten får tilbakemelding på sitt prosjekt fra opponert og øvrige deltakere. En vitenskapelig tilsatt er ansvarlig for oppgaveseminalet og vil være tilstede ved framleggene.</p> <p>Det gis individuell veiledning på oppgaven, og det lages en plan for masteroppgavearbeidet i form av en veiledningskontrakt (se retningslinjene for arbeid med mastergradsoppgaven samt universitetets etiske retningslinjer for veiledning). Veiledningen tas ut i løpet av normert studietid.</p>
Arbeidskrav	Obligatorisk frammøte på to av tre masteroppgaveseminar. Hvis studenten ikke møter opp bortfaller veiledningstimen som er lagt til seminalet.
Eksamen og vurdering	<p>Mastergradsoppgaven bedømmes av en eksamenskommisjon bestående av en ekstern og en intern sensor (som ikke er veileder).</p> <p>Karakter på skriftlig oppgave offentliggjøres senest tre dager før muntlig eksamen, og de som har fått karakteren E eller bedre kan framstille seg til muntlig eksaminasjon. Endelig karakter fastsettes etter muntlig eksaminasjon. Utfyllende retningslinjer er utarbeidet.</p> <p>Besvarelsen vurderes ut fra karakterskala A -F der A er beste karakter og F er ikke bestått.</p>
Kontinuasjoneksamen	<p>Kontinuasjoneksamen arrangeres i henhold til forskrift for eksamener ved Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet.</p> <p>Det selvstendige arbeidet, kan framlegges til ny sensor i bearbeidet eller supplert form dersom arbeidet bedømmes til "ikke bestått".</p>
Undervisnings- og eksamensspråk	I hovedsak norsk, men det kan bli gitt undervisning på svensk, dansk og engelsk. Eksamensspråk er norsk, med mulighet for å skrive mastergradsoppgaven på svensk, dansk eller engelsk etter nærmere avtale.
Pensum	<ul style="list-style-type: none"> • Bui, Y. N. (2009). <i>How to Write a Master's Thesis</i>. London: Sage publications. • Ca. 1000 sider selvvalgt pensum som støtter arbeidet med masterprosjektet. <p>For de som skriver artikler anbefales</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cargill, M., & O'Connor, P. (2009). <i>Writing scientific research articles: strategy and steps</i>. Chichester: Wiley-Blackwell.

